

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

31 OKTOBER 1990

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer F. Aerts c.s. —

houdende reglementering van de avicultuur

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het houden van vogels wordt nog steeds gezien in functie van de vogelvangst. Geruime tijd was de vangst de enige manier waarop een vogelliefhebber zich een zogenaamde wilde vogel kon aanschaffen. Moderne technieken en gesofisticeerde middelen, door winstbejag geïnspireerd, hebben spijtig genoeg geleid tot misbruiken waardoor de vogelvangst in een slecht daglicht werd geplaatst. Dergelijke af te keuren praktijken hebben echter met de vogelliefhebberij niets te maken.

Veel wetgevend werk werd verricht om deze misbruiken uit te schakelen :

— de richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake het behoud van de vogelstand ;

— het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest ;

— het besluit van de Vlaamse Executieve van 20 november 1985 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 september 1990 ;

— het ministerieel besluit van 3 augustus 1990 tot regeling van de bevoorrading van de vogelkwekers en de vinkeniers in 1990 in het Vlaamse Gewest.

Al deze initiatieven hebben één gemeenschappelijke noemer. Zij beogen de bescherming van de in het wild levende vogelsoorten.

„Deze richtlijn heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijke in het wild levende vogelsoorten op het Europees grondgebied van de Lid-Staten waarop het Verdrag van toepassing is” (artikel 1 van de richtlijn 79/409/EEG).

„Dit besluit is toepasselijk op alle vogels behorende tot een der in de Beneluxlanden in het wild voorkomende vogelsoorten” (artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 september 1981).

„Dit besluit is van toepassing op alle vogels behorende tot één van de op het Europees grondgebied van de lid-staten van de Europese Gemeenschappen in het wild voorkomende vogelsoorten” (artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 20 november 1985).

„In het Vlaamse gewest mag een tijdelijke en selectieve bevoorrading van vogelkwekers en vinkeniers in 1990 gebeuren...” (artikel 1 van het ministerieel besluit van 3 augustus 1990).

In hetzelfde kader van de bestrijding van de rooftochten in de natuur moet de verordening nr. 3626/82 van de Raad van de Europese Gemeenschappen worden gelezen. Deze verordening betreft de toepassing in de Gemeenschap van de Overeenkomst van Washington van 3 maart 1973 inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (wet van 28 juli 1981).

Het huidige voorstel van decreet heeft met de vogelvangst niet de minste relatie. Het is niet met de hierboven geciteerde richtlijn van de Europese Gemeenschappen in tegenspraak, noch met de geciteerde wetten en besluiten.

Men dient een onderscheid te maken tussen enerzijds de vogels die behoren tot de vogelstand in het wild en anderzijds de in een beschermd milieu gekweekte vogels. De Vlaamse vogelliefhebber beperkt zich niet alleen tot het houden van vogels. Door studie van de vogels, van hun biotoop, van hun eet- en leefgewoonte, door opgedane kennis en ervaring weet de Vlaamse vogelliefhebber zijn vogels succesrijk te laten kweken. Hij is hiervoor wereldbekend. Zo zijn alle in het wild levende vogels door domesticatie gaan behoren tot de groep van sier- en parkvogels. De echte vogelliefhebber heeft geen bevoorrading uit de natuur nodig : hij kweekt vogels uit vogels die uit de natuur weg zijn.

Trouwens alle nu tamme dieren, zoals honden en katten, waren oorspronkelijk wilde dieren. In de natuur blijven die in wilde vorm leven, maar dicht bij de mens zijn het huisdieren geworden. Het houden van zulke vogels stoort niemand : niet de natuur, niet het ecosysteem. Rond het houden van vogels is een cultuur ontstaan.

Zeer terecht schrijft Minister Kelchtermans in de consideransen bij het ministerieel besluit van 3 augustus 1990 :

„Overwegende dat het houden van vogels voor het kweken en het deelnemen aan tentoonstellingen en zangwedstrijden, een culturele activiteit is...”.

De avicultuur kan worden omschreven als volgt : het houden, verzorgen en laten kweken van vogels in beschermde omgeving, om de sier, de zang, de studie, de instandhouding en bescherming”. Het voorliggende voorstel van decreet wil deze avicultuur wettelijk regelen. Om misbruiken tegen te gaan moet er vanzelfsprekend een sluitend controlesysteem worden opgezet. Dit is niet moeilijk te realiseren : de bevoeg-

de Minister kan zeker rekenen op de medewerking van de bestaande bonden van vogelliefhebbers. Voor zover enige bevoorrading uit de natuur noodzakelijk mocht blijken, kan de bevoegde Minister de nodige afwijkingen toestaan.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Er is een consensus gegroeid om te zeggen dat het houden en kweken van vogels in een beschermde omgeving behoort tot het domein van de culturele activiteiten, voor zover het de sier, de zang, de studie en de instandhouding en bescherming betreft.

Artikel 3

Dezelfde beperking als die welke zowel wordt geformuleerd in de richtlijn 79/409/EEG, als in het besluit van de Vlaamse Executieve van 20 november 1985, wordt in het huidige voorstel hernomen.

Artikel 4

Het begrip vogelstand in avicultuur is nieuw. Alle, op dit ogenblik in het wild levende vogelsoorten, worden door de Vlaamse vogelliefhebber in een beschermde omgeving gekweekt. De aldus gekweekte vogel is eigenlijk vreemd geworden aan de natuur. Meerdere generaties leven in een beschermde omgeving. Heel wat kleurafwijkingen werden gerealiseerd. Dit geheel van vogels is een vogelstand in avicultuur. Deze vogelstand moet een wettelijke bescherming krijgen.

Artikel 5

Om te beletten dat de bepalingen van het huidige voorstel tot misbruiken aanleiding zouden kunnen geven, moet een sluitend controlesysteem worden opgezet. De bestaande bonden van vogelliefhebbers zullen graag hun medewerking verlenen. Minimaal is een gesloten voetring verplicht, vergezeld van een identificatiekaart. Deze kaart moet in het bezit zijn van de houder van de vogel. Een beproefd en voldoende gevestigd systeem is trouwens nu reeds van toepassing bij de Algemene Ornithologische Bond van België en bij Aviornis-Internationaal VZW.

Dit systeem bestaat uit een :

- a) een gesloten voetring, per soort, die vermeldt
 - het stamnummer van de kweker ;
 - het volgnummer van de ring ;
 - het geboortejaar ;
 - de kenletters van de ornithologische vereniging ;
- b) een identificatiekaart, per soort, die vermeldt
 - het stamnummer van de kweker ;
 - het volgnummer van de ring ;

- het geboortjaar ;
- de identiteit van de eigenaar en van de vereniging ;
- de soortnaam ;
- de handtekening van de kweker.

Artikel 6

Om de controle te verscherpen, is het aangewezen dat de kweker jaarlijks een inventaris opstelt van zijn vogelbestand. De vereniging waarbij de kweker is aangesloten, zal er zorg voor dragen dat de verzamelde inventarissen worden toegestuurd aan de bevoegde Gemeenschapsminister.

Artikel 7

Bepaalde omstandigheden kunnen het vangen, het houden of het verstandig gebruik van vogels in kleine hoeveelheden noodzakelijk dan wel nuttig maken. Er moet een beperkte soepelheid mogelijk zijn. De Gemeenschapsminister moet de mogelijkheid hebben afwijkingen toe te staan. Uiteraard moet een strenge controle worden georganiseerd.

Artikel 8

Dit artikel maakt een overgangsregeling mogelijk. Mogelijk leven er op dit ogenblik vogels in een beschermde omgeving waarvoor geen identificatiebewijzen bestaan.

Dit moet worden geregulariseerd. Een oplossing biedt mogelijks de open voetring, waarvan sprake in het ministerieel besluit van 3 augustus 1990.

Artikel 9

Deze strafbepaling behoeft geen commentaar.

F. AERTS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een in artikel 107quater van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

Artikel 2

Onder avicultuur wordt verstaan de kunst van het houden en kweken van vogels in een beschermde omgeving voor de sier, de zang, de studie en de instandhouding en bescherming. Onder de Gemeenschapsminister wordt verstaan de Gemeenschapsminister die leefmilieu onder zijn bevoegdheid heeft.

Artikel 3

Dit decreet is van toepassing op alle in avicultuur voorkomende vogels die van oorsprong in het wild leven op het Europees grondgebied van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 4

Het is toegelaten alle vogels, behorende tot de vogelstand in avicultuur, te houden, te verzorgen, te laten kweken, te ruilen, te vervoeren en tentoon te stellen.

Artikel 5

Bedoelde vogels moeten voorzien zijn van ten minste één gesloten voetring, aangepast aan het loopbeen, en vergezeld van een identificatiekaart.

Artikel 6

De houders van in een beschermde omgeving gekweekte vogels zijn gehouden, jaarlijks vóór 1 mei, via een vereniging, aan de Gemeenschapsminister, een inventaris toe te sturen van hun vogelbestand, met opgave van de volledige identificatiegegevens.

Artikel 7

De Gemeenschapsminister kan het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden, selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toestaan.

Artikel 8

Binnen zes maanden te rekenen vanaf de bekendmaking van dit decreet dienen alle vogels die leven in een beschermd milieu, voorzien te zijn van de nodige identificatiebewijzen.

Artikel 9.

Overtredingen van dit decreet worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd en gestraft overeenkomstig de bepalingen van de jachtwet van 28 februari 1882.

F. AERTS

J. TIMMERMANS

Jozef BOSMANS

E. VANDEBOSCH
